

TELEGRAFUL ROMANU

Telegraful ese Duminecă si Joi^a, la fiecare
două săptămâni cu adăsușul Foisiorei — l'rum-
eratiunea se face în Sabiu la expeditur' "oie", pre-
afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scisorii fran-
cate, adresate către expeditura. Pretinul prenumera-
tionei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a.
far pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 67.

ANULU XXIV.

Sabiu 22 Augustu (3 Sept.) 1876.

La constituirea comitatului Sabiuului

Dispozitunile articolului de lege XXXIII ex 1876 au să se pună în practică, și încă câțu mai curendu. Primariul urbei și alu scaunului Sabiuului dlu Gobel a ridicat din funcțiune pre membrii adunării scaunali de pâna acum, prin resoluția sea dta 24 Augustu a. c. indrumându totu-odata că să urmeze chiamările ce li se va face din partea comitelui supremu nou denumit Fridericu Wächter. Dlu comite supremu din parte-si inca a si conchiamatu prin resoluția sea de acelasi datu Nr. 2 presdl., adunarea generale estraordinaria a comitatului, pre 4 Septembre a. c. in Sabiu — sală „imperatului romanolor” — că o constituanta a noului municipiu.

La ordinea dilei pentru adunarea acésta s'au pus: 1) emisulu ministerialu Nr. 4269/pres. ex 1876, prin care se incunosciintăza municipiulu despre denumirea noului comite supremu; 2) depunerea juramentului din partea dlu comite supremu; 3) emisulu ministeriali Nr. 34641, 37031 si 38000 ex 1876, in privintia constituirei comitatului si 4) emisulu ministerialu Nr. 37204/1876 in privintia compunerei bugetului comitatensu pro 1877.

Cuprinsulu interioru alu objectelor de sub Nri 1 si 2 lu va intielege ori-cine de sine, precându acel'a alu objectelor de sub Nrii 3 si 4 e pentru noi încă unu secretu care ni se va descoperi numai in adunarea generale. Că inse totusi sa nu venim in adunarea generale, de totu neiniati in cele ce voru avé sa se intempe, ci se avemu celu putienu ore-si care idei despre tóte acestea, vomu incercá a pertractá in scurtu objectele aceleia, care dupa cum presupunem, voru fi cuprinse in emisulu ministeriali de sub Nrii 3 si 4.

Că directiva in asta privintia luâmu, dupa cum de sine se intielege, legea municipale.

Avendu adunarea acésta estraordinaria de scopu principalu constituirea noului municipiu, in sensulu legei municipali art. leg. 1870: 42, se intielege ca mai intâiu va avé a face preparativele spre scopulu acesta si in prim'a linia a initiată formarea noului corpu representativu alu municipiului, adeca a comitatului municipalu. Căci formandu-se acesta, incéta de sine activitatea representantiei de acum a asiā dicendu estraordinarie, si comitatului municipalu alegrandu va indeplini apoi insusii tóte celealte agende ale municipiului.

Preparativele pentru formarea comitatului municipalu voru fi deci dupa parerea nostra, cestiunea cea mai eminenta a adunării generali de acum. Si acestea voru constă cam din urmatorele:

Mai intâiu se va statorí numerulu membrilor comitatului municipalu, dupa numerulu locuitorilor din municipiu, astfelui că totu dupa 500 locuitori sa vina unu membru in comitetu.

Urmandu acésta, se voru intreprinde cele de lipsa spre constatarea membrilor viriliști si alegerea membrilor cari vinu alesi.

Spre constatarea membrilor cari in urm'a giurstărei ca platescu cea mai multa dare drépta in municipiu,

au se intre ex lege in comitetulu municipalu că viriliști; spre constatarea giurstărei acesteia si compunerea listei viriliștilor se institue o comisiune anumita rectificatore. Si anume din 3 membri pre care ii alege adunarea generale dupa placulu seu, si alti 3 membri si unu presiedinte pre cari ii denumesce comitele supremu dintre membrii representantie.

Comisiunea acésta compune lista viriliștilor din conspectulu estradatu spre scopulu acesta din partea perceptoratelor reg.; calculându-se intelligentilor, doctorilor, advocatilor, inginerilor etc. darea directa duplu. Preotii si inventatorii inca se bucura de beneficiulu acesta alu legei; inse toti cei ce voiescu a se folosi de elu trebuie sa se prezenteze anume inaintea comisiunei rectificatore si sa se legitimeze despre statulu seu, căci la din contra si perdu dreptulu acesta pentru decursulu unui anu.

Pentru alegerea jumetătiei acelei din comitetulu municipalu, carea se compune prin alegere, se va imparti intregu municipiulu in cercuri electorale de căte 200—600 alegatori. Compunerea cercurilor electoralise tiene de competitint'a corpului representativu municipalu, de asta-data de a adunări generali conchiamate.

Fie-care cercu electoralu si alege deschilinitu membrii sei in comitetulu municipalu; inse in numeru numai proportiunatu cu numerulu alegatorilor din cercu. fatia de totalitatea alegatorilor din intregu municipiulu. Alegatori suntu numai cei ce au dreptu de alegere si pentru dieta. Alesu pote fi numai cine e alegatoriu: nu pote fi inse alesu, cine nu scie ceti si scrie. Alegerie urmăza prin seduli, in cari se inscriu toti candidatii d'odata.

Spre constatarea alegatorilor fie căruí cercu electoralu se voru esmitte din partea adunării generali comisiuni anumite, care voru compune lista alegatorilor dupa conspectele patrariului din urma. Consemnarea alegatorilor inse se va publica mai nainte, spre orientare si reclamare din partea acelor'a, cari n'aru fi cuprinși in consemnările de pâna acum. —

Spre conducerea actului de alegere in fia-care cercu, se va esmitte din partea adunării generali unu conduceriu că presiedinte, lângă care au alegatorii a-si dă din sinulu loru 4 barbati de incredere, inainte de inceperea actului de alegere. Ne folosindu-se alegatorii de dreptulu acesta, barbatii de incredere ii va destină conduceriului, judii si notarii comunali si alti oficianti din oficiu trebuie sa asiste la alegere si sa controleze identitatea alegatorilor. —

Atâtu alegerie cătu si scrutinile se tac publice. Alegerie se incepu in diu'a anumita la 8 dimineața si durează numai pâna la 6 sér'a. Indata se efectue apoi scrutinul si se publica resultatulu alegeriei. —

In contr'a actului de alegere, precum si in contr'a aptitudinei celor alesi, se potu substerne in 15 dile reclamări, comisiunei rectificatore, ce se va institui anume spre acestu scopu. In contr'a deciseloru acestei comisiuni, se pote recurge iera in 15 dile la comisiunea judeciara, ce se institue din partea adunării generali, pe unu restimpu de 3 ani. Acésta constă din 5 membri alesi si comitele seu vicecomitele că presiedinte, si decide definitivu.

Deci impartirea cercurilor electorali si alegeriei difertelor comisiuni precum si designarea conducerilor pentru singuracile cercuri electorale, voru fi agendele cele mai de insemnatate ale adunării generali conchiamate pe 4 l. c. — Dela giurstărea cum se voru indeplini inse ele si indeosebi cum se voru forma cercurile electorale, va aterna forte multu, cum vomu fi noi reprezentati in comitetulu municipalu. —

Deci trebuie sa participam toti din tóte pările la adunarea acésta si sa ne punem tóte puterile spre a dobandi ořesi-care resultatu acum; căci nesucediendu-ne de asta-data, mai cu anevoie ne va succede in viitoriu. —

Efectuindu-se tóte alegerie noue si verificându-se 3 pările din membrii comitetului municipalu, acesta se declara de constituitu si atunci activitatea representantiei estraordinarie de acum trece in mânila comitetului municipalu. —

Ne mirămu deci pentru ce s'au mai pus la ordinea dilei siedintiei din 4 l. c. si forma-re budgetului pro 1877. De siguru ca din precautiune si din ingrijirea ca prin multele reclame s'aru puté amâna constituirea comitetului tempu mai indelungat. Precum negresitu si pentru sistemiarea leilor amploiatilor, care voru face o pozitie insemnată din budgetu.

Acestea le punem deocamdata la vedere si cunoscint'a publicului nostru, revenindu la temporu vorbi si despre alegeri.

Resbelul

20 Augustu

Telegrama de eri din Belgradu anuncia de nou: „Turci au fostu batuti eri totalu pe tóte liniele si adeca deadrépt'a Moravei pe inaltimile dela Prugovatiu, Stanci, S. Stefanu si Iezuer. Serbii au datu ocolu aripei drepte a turilor. Centrul turcescu deveni forte in periculu. Turci fugira in desolatiunea cea mai mare. Podurile preste Morav'a le-au luat serbii si le-au derimat. Urmardu trupele nóstre pe turci au ocupat positiunile fortificate a le turilor pe rip'a drépta a Moravei. De pe laturea acésta a rîului inimicul e respinsu cu totulu.”

Telegrama ce o reproducem ací spune multe, forte multe, cari, dupa parerea nostra, eră pentru invingatori mai bine sa nu fia avutu lipsa sa nile spuna, dupa victoria cea stralucita dela 24 Augustu st. n. Din acestea si din altele se vede ca victoria dela 24 Augustu, in carea se spunea ca au cadiutu 15—20,000 turci, chiaru asiā de bogata de morti sa fi fostu, n'a fostu decisiva. Altcum nu se pote explică, cum de atunci pâna la datulu decesei reproduse (31 Aug. n.), va se dica 6—7 dile si nici invinsii nu s'au dusu mai inapoi nici invingatori n'au datu inainte, ci se invertescu totu pe teritoriul unde au raportat serbii victoria cea mare si turci au suferit perderea cea insemnată.

Din scirile ce le avemu din diverse diurnale si in specialu din partea turcesca, lui Achmed Euib pasi'a i se facu grele imputări pentru cutzarea sea, care la costatul multu si a pusu in risicu avantagiele turcesci de mai nainte. Din imputările aceste se vede ca trupele comandate de Euib au fostu respinse, dura cele de sub

Ali Saib, pre rip'a stânga a Moravei, stau că zidulu si nu se misca. Déca serbilor le va fi succesu cum dice telegram'a de mai susu si dupa cum afirma si alte sciri, a fi respinsu pre turci de pre rip'a drépta, aru avé acum gréu'a problema de a respinge si pre cei de pre rip'a stânga. La tota intemplarea serbii au inca multu lucru pâna se voru vedé scapati de puterea turcesca concentrata aici la port'a valei Moravei, unic'a, dela care speréza a le deschide mai curendu valea Moravei si Serbi'a.

Cronic'a luptelor dela 21—26 Augustu.

Persistinti'a ambelor armate a-tău in atacu câtu si in aperare se vede din urmatoreea cronica de resbelu dela 21 pâna la 26 Augustu :

21 Augustu. O canonada mare impregiunulu cetătiei Alexinatu, lupt'a a isbucnitu pe ambele maluri ale Moravei. Turci incepura a se miscă inainte pre amendoué malurile la 20 Augustu si mersera pâna la Mrsol, unu milu dela Alexinatu. La 21 se apropiara de Buimiru si ocupara o poziție dominanta in fatia cu intaririle serbesci despre media nōpte. Valea intréga ce se varsa spre drépt'a e inchisa. Turci se incércă a ajunge drumulu ce duce cătra Bani'a-Deligradu si a tăia lini'a de retragere a lui Cernaieff. Ei stau acolo cu puterea principale in fortia de 20,000 soldati. Iu reocupa Horvatovicu. Turci vin preste granitie pre la St. Stefanu, döue miluri dela Alexinatu, apropiandu-se de intaririle apusene pe platoulu principalu. Serbii parasescu prim'a reduta (Nr. 18). Cernaieff facu unu atacu asupr'a Mrsolului pentru a opri pe inamicu si a se degagia.

22 Augustu. O lupta viua de baterii pre inaltimile in fatia cu Biu-miru si Branovatiulu. Serbii luara Mrsolul cu ajutoriulu cavaleriei, dura fura respinsi iera la Zitcovatiu. Turci aprindu Mrsolul si aburele de pulbere acopere valea. Poporatiunea fug din Alexinatu, casele desierte se inchidu, unele granate cadu in cetate.

23 Augustu. Turci continua pre tiermurele dreptu alu Moravei miscarea loru spre Prugovatiu pre drumulu Alexinatu-Deligrad. Cernaieff asista in redut'a Nr. 17. Turci castiga terenu. Capitanulu Protic fu impuscatu togm'a cându voiá sa ridice unu tunu. In urm'a unei salve a tuturor tunurilor serbii fura debaudati; dura iera se aduna si incep u lupt'a cu ajutoriulu legiunei straine. Prugovatiulu se recuceresc. Pe la 6 ore intanteria a intretiene numai unu focu mai slabu, dura artileria unu focu mai cu efectu si dela reduta foculu veementu dură pâna la 8 ore. Resultatulu este negativu, turci iera incep a merge inainte.

A döua di Cernaieff facu o incercare de ofensiva pe tiermurele stangu. Nōpte, se pusera in miscare masse mari de trupe, cam 20 bataliuni cătra Prilovice. Lupta pâna la 9 ore. Pe fia-care di in diametru 500 raniti, intre cari cei mai multi cu rane usioare; nōpte s'au evacuat.

24 Augustu. Resistinti'a serbiloru in redut'a Sutvanovatiu la 23 Augustu avu unu resultatul considerabil. Redut'a acésta (Nro 17) e situata pre inaltimaea principale a semi-cercului

dinaintea Alexinatiului. Platoul e isolat, domina cetatea si e neaperatu de lipsa pentru aperarea positiunii Alexinatiu. Serbii asteptandu pre diu' a urmatore unu nou atacu asupr'a redutei se aprovisiuneaza preste nöpte. Munitiunea li se gatase si déca turci atacau siantiulu erá sperantia sa-lia, dara preste nöpte au sositu 100 metri parape.

In dimineti'a a dö'a se incepe lupt'a de nou. Tiraderii serbesci suntu respinsi; artileria pusca cu cartecie; comandanțul redutei cade mortu, serbii se reculegu si facu de nou atacuri. Turcii suferu mari perderi si parasescu pe raniti; turcii parasescu Sematovatiulu si se retragu pe tiernurele stängu alu Moravei. Dupa unu focu scurtu de tunuri si pusti turcii suntu respinsi, dara tenu positiunile loru pe malul stängu alu Moravei. Cortelulu principalu alu lui Kerim pasi'a erá sér'a in Tesiti'a. Siepte sate ardeau in vale. Bucuri'a serbiloru dupa acésta lupta nu se pote descrie cátu erá de mare, soldatii primira cu entusiamu pe Cernaieff la reintorcerea sea.

Arip'a drépta turcesca sub Achmed Eiub pasi'a fu fugarita la St. Stefanu, 4 oficieri si 100 nizami se luara captivi. Colonele de proviantu ale lui Achmed Eiub pasi'a cadiura in mânile serbiloru.

(Acésta victoria a serbiloru se confirma in modu indirectu si prin unu telegramu tramsu din cortelulu generalu turcescu la „N. fr. Presse“. Telegramul acesta, care se referesce numai pâna la 24 Augustu, suna:

Cortelulu generalu la Alexinatiu, 24 Augustu, 3 ore d. a. Eri s'a deschis 1 pt'a baterielor pe linia intréga; turcii inaintara in centru si luara unu siantiu. Divisiunea Fazly pasi'a pornindu din Niss'a sosi aici dupa unu marsiu ostenciosu de 8 ore si intră numai decâtul in lupta. Serbii cedasera intr'aceea de bunavoie la 3 ore d. a. cele döue hîtei siantiului nordesticu. Infanteria turcesca atacă acestu siantiu la 4 ore, se incinse apoi o lupta si unu macelui infriosatu, care pe la jumetate pe 6 ajunse la cea mai mare intensitate si se sfersi abia pe la 8 ore. Turcii se luptara eroicesce si se apropiara dejă cam o suta de pasi de siantiulu amintit, dara in momentulu din urma trebui rasa cedeze.

Asta nöpte si la amiédi se incercă serbii sa reiee siantiulu pierdutu, dara fura respinsi. Pierderile suntu relativu neinsemnate. Momentanu nu e lupta!)

25 Augustu. Armistitu. 26 Augustu. Cernaieff, inaintandu din Stanci apuca ofensiv'a si prinde pre turci intre Catunu si Dobruievatiu. La amiédi se pune de acordu cu armata colonelului Horvatovicu ce sosi dupa unu marsiu forte greu preste St. Archangeli. Lupt'a dură de dimineti'a pâna la 8 ore sér'a. Cu tóte ca focul tu-nurilor erá forte aprigu pierderile serbiloru multiemita terenului delurosu suntu neinsemnate. Serbii inaintea entuziasmati.

Costa Protici si colonelulu Comaroff fura denumiti de generali pentru bravur'a ce au aretat.

Revista politica.

In capital'a Ungariei s'a internatu mai multi calatori russesci. Motivul internarei este inca obiectu de disputa pâna acum. Unii dicu ca ministeriul de interne, vediendu cum cresce multimea rusilor caletori spre Belgradu i-a venitulcrul su spactu si, pentrucă sa nu vateme neutralitatea prin o tolerantia prea mare, a afilat cu cale a ordonă internarea. Altii ierasi dicu, ca treçatorii russi si-ar fi permis unele transgressiuni contr'a asiedimentelor politiane. Press'a capitalei n'a trecutu cu vederea incidentulu acesta si o parte dintrensa-

a crediutu ca implinesce o sănta datorinta de patriotismu, deca privesc in multimea rusilor trecatori nu numai unu periculu pentru Inalt'a Pôrta, dara chiaru si pentru Ungaria si au incuviintiatu internarea. Ba diurnale de calibrulu lui P. N., dupa ce au vediutu ca regimulu s'a convinsu ca nu e nici unu periculu in trecerea unor rusi consacrati serviciului sanitariu, s'a indignat si au ecalificat regimulu de lasiu, pentruca unor caletori cu passpôrte in regula le-a datu voia sa-si vedia de cale mai de parte. Cumca neintelegerere in privint'a mentiunatei treceri a fostu pâna la óre-care gradu complicata se vede si de acolo, ca a trebuitu sa intrevina si ambasadorulu russescu din Vien'a, Novicoff, „Hon“, „N. P. Jurnal“ desaproba pasii guvernului ungurescu si pretindu respectarea crucei rosie, sub a cărei scutu caletorescu rusii din cestiu, cu deosebire inse pretindu respectarea passpôrtelor in regula dela unu guvern de asemenea neutru si prelänga acésta aliatu cu monarchia nostra. Lucrul pare a fi complanat, dara nemultiamirea unor diurnale unguresci continua a-si dâ focul dela imima, dicendu ca Ungaria sta dejă sub dominatiunea consulilor, déca unor ómeni, in a căroru passaporturi sta scrisu curat si limpede: „lieutenant de garde“, „capitaine du état“, „major l'artillerie“ etc. Li se da voia sa se stracore prin o tiéra neutrala, in tiéra, care pôrta resbelu contr'a suzeranului ei s. a. „Fremdenblatt“ din Vien'a afia cu cale a se amestecă in afacerea acésta si demuestra ad oculos ca nu e nici unu periculu déca trecu vr'o căteva sute de rusi la serbi, si mesurile incepute de guvernulu ungurescu si anume de politic'a ungrésca le remite in Walhalla aceloru reminiscentie politiane, cari suntu mai multu tragicomice. Resultatulu afacerei este, ca de aci incolo rusii, cari voru mai veni prin Belgradu, voru trece nejigniti, precum trecu prin Cislaitani'a si prin alte tieri pre unde au sa tréca.

Evenemintele de pre câmpulu de lupta suntu forte neindestulitoare pentru de a resulta pacea din ele. Serbii, ce e dreptu, nu potu arata victorie decisive asupr'a turcilor; este constatatu insa ca dela 24 Augustu st. n. incóce suntu in avantagiu in asemeneare cu turcii. Situatiunea armatei turcesci dinaintea Alexinatiului, dicu unele diurnale din Vien'a, este forte nemultiamitor. O palmutia au luat turcii dela serbi si pre lângă acésta suferu de lipsa de proviantu, in urm'a organizatiunei loru celei forte defectuoase. Tóte aceste au sguduitu considerabilu armat'a si tóte acestea esplica pentru pacea nu face progresele cari le-aru asteptă mai multe dintre puterile europene.

Pôrta astépta ca sa o róge Serbia de pace si totu asiá sa o róge si Muntenegru; inse nici un'a nici alta nu voru sa se róge. Nu o rugă nici la casulu contrariu cându adeca erau principalele beligerante in desvantagiu, din consideratiune cătra motivulu care le-a induplecatur a luá armele in mana: eliberarea crestinilor (slavi) de jugulu turcescu si mai multu, radimulu ce pare a-lu avé la spatele loru, Russi'a.

„A. A. Ztg.“ dice intr'o corespondintia dela fruntari'a rusescu, dela 30 Augustu, ca Russi'a din mediatiunea de carea se facu mai nainte multa vorba, nu astépta altu resultatul de cátu unu resbelu. Cum sa ajunga Russi'a la acestu resbelu, se vede dorit u de dens'a, nu se pote sci, de si corespondint'a amintita cam indigitez. Scirile din părtele maridionali a le Russiei lasa inse putiena indoiala ca ea lucra din tóte puterile intr'acolo. Totu asiá este evidentu si din imprumutul serbescu ce este aruncat pre piatile russesci si la care se indessa

rusii dia tóte puterile că sa-lu subscrive.

Din Constantinopole inregistrâmu o noua crisa de tronu. Murad V este depusu si in locul lui este prochiat Abdul Hamid. „Die Todten reiten schnell“, dice némtiulu. In restempu de patru luni alu treilea sultanu este unu semnu de decadintia, carea nu se pote apretiu destulu. Schimbarea acésta din urma a urmatu mai fâra sgomotu că cea de mai nainte; insine cine pote stâ bunu déca in urmâri nuva si mai incarcata de sguduiri.

Pre cându diuaristic'a din Pest'a si o parte a celei din Vien'a se ocupa si tracteza cu mare inclinatiune de laudaver'a aplicare a principelui serbescu de a primi bunele oficii a puterilor mari, de progresele diplomaticie in facerea pâcei si de tóte alte bune prospecte in favorea unui de a-própe venitoriu liniscutu, — pre atunci cursulu evenemintelor in mersulu seu ne arata continuu cu totul alta fatia, alte progrese si alte prospecte, nici decâtul de natura a redâ poporelor liniscea, si se pote dice ca lumea publicului ce doresce pacea, vediendu cele ce se petrecu, si-a perduto mai de totu increderea in angerii pâcei.

E fatala istoria! a trecutu dejă mai bine de unu anu de cându puterile Europei se ocupa neintreruptu cu evitarea resbelului mare, si se fragmenta cautandu modulu in care s'aruputea restabilu pacea, si in totu restempulu acesta cursulu evenimentului datatoriu de griji se turbura mai tare in locu de a se limpedi, in locu de a veni pacea progreséa resbelulu fâra intrerumpere.

Cine se mai pote mangaiá cu vederile optimiste a celoru ce-si mulcormescu fric'a prin negatiuni de fapte si impregurâri chiare? lumea a devenit prin desamagiri pessimista, si nici acei'a, cari si-au batutu jocu de

mai au destulu curagiul de a trai in optimismulu pâcei.

Situatiunea in carea ne aflâmu se pare a fi chiara: resbelulu este dejă in curgere, si déca s'a inceputu, trebuie sa curga pâna in fine; fortele precum se vede, nu lipsescu elementul, acésta o garantéa Russi'a.

In ce positiune inse — trebuie sa ne intrebâmu — se afla statul nostru fatia cu acésta stare de lucruri ce se desvólta grădatu? La acésta intrebare respunde diuariulu „Morgen Post“ in nr. seu din 30 Augustu st. n. intr'unu modu, prin care ni se pare ca caracteriséa forte bine positiunea statului nostru. Cu privire la celea publicate in diuaristic'a din Pest'a relativu la trecerea cetelor rusesci preste Ungaria la câmpulu de resbelu „Mrg. Post“ scrie:

„Ungurulu in genere nu pote suferi pre slavi; fatia cu russulu inse simtiesce o antipathia speciale, nu nefundata. Elu nu pote uitá sinistrelle dile cându principale Paskievici strabatâ prin carpati cu colonele sele cele-la-te, spre a permite cazacilor sa calce in picioare flacar'a revolutiei unguresci. Elu nu pote uitá óra a aceea trista, in carea maresialulu rusu scrisce tiarului seu: „Görgey mi-a inchinat intréga ostirea sea la Vilagos, Ungaria jace la picioarele Maiestatiei Vostre.“

„Acum inse cetele russesci trecu din nou prin Ungaria. Óspetii, firesce, vinu numai in form'a unor bieti de caletori, cari nu poftescu alta decâtul pasagiu liberu. Ei voiescu numai se pote trece neimpedecati spre media-di incolo spre a intrá in sirurile de lupta ale serbiloru, si a se imparati la lupt'a contr'a Semilunei“.

„Se pare ca in Petersburg se vede a nu fi de ajunsu pentru trebuintiele lui Cernaieff transporturile voluntarilor de preste Odessa, Chisineu si Camenit'a. Luptatorii causei celei sănte

a panslavismului, trebuie se fia in-dreptati totu odata si preste Ungaria... cátro Deligradu si Alexinatiu. Monarchia habsburgica cauta se binevoiesca a inchide unu ochiu, si magarii au se taca.“

Russi'a se numesce pre sine neutrala, si dice ca tientesce numai la pace. Ce satira săngerósa in tóta fatiari'a acésta.... Diplomatia se arata ca o tartuffa, carea paradéza cu umanitatea, pre cându in tóta diu'a manichéa o noua calcare de dreptu....

Cum-ca pune'si-va Russi'a intru adeveru ostile sele in miscare, nu pote precepe astadi nimenea. Inse multimea soldatilor si a oficerilor sei cari se dirigu in mersuri neintrerupte prin Romania si Ungaria, spunu curat si liberu intregei Europe, cum ca statul norodicu si-a aruncat masca neutralitatii si a deschis dejá resbelulu de estirpare contr'a domnirei osmane.

Capitanatulu capitalei unguresci Budapest'a a internat in pre vre-o cătiva voluntari rusesci cari voiau se mîrga in Serbi'a. Guvernulu ungurescu i-a eliberat in dilele acestei. Acestu actu guvernamentalu, considerat din punctu de vedere alu atitudinei politice maghiare in cestiu, oriente, a datu ansa pressei maghiare la atacuri vee-mente asupr'a ministeriului. „Pesti Napló“ dice: Guvernulu ungurescu a vămatu neutralitatea fatia cu Turcia. Cu indignatiune trebuie sa constatăm acestu faptu si apoi ni descrie in numerulu seu dela 29 Augustu faptul in modulu urmatoriu:

Trecerea de oficieri rusesci prin Ungaria a provocat o mare intarire in capital'a nostra. Poporul se ingramadesce la cas'a orasului pentru a vedea pre voluntarii internati cari stau prin curte, cei mai multi in vestimente de caletorie civile, dar' pre desuptu cu haina militara de oficier. Eri se arrestara 14 domni de soiulu acesta rusescu si o dama si ascultanduse inaintea capitanatului fura deportati in casarm'a trabantilor, unde stau si astadi sub padia. Astadi soraierasi 30 domni rusesci cu trenulu si voira sa se imbarce pe nav'a de dimineti'a spre Belgradu, dara si acesti'a ca materialul de resbelu fura arrestati de politia statului neutralu. Inaintea capitanului s'a luat unu protocolu cu densii, caletorii spunu ca suntu comercianti, dara nu incapse nici o indoiela asupr'a caracterului loru de oficieri, intre cei 30 suntu numai doi medici. Ei afirma, ca suntu tramisi de reunionea panslavistica Slovanski din Petersburg si refusara a subscrise protocolul; consulul rusescu a intrevenit ieri si astadi in favorulu loru. Capitanulu supremu Thaisz se duse in ministeriul de interne pentru a se informa, dara acésta a mesura politiana se vede ca nu e destulu de energica, pentruca pe vaporulu de dimineti'a plecară 5 oficieri rusesci, cari logiara la „archiducele Stefanu.“ „Pesti N.“ i numesce pre acesti'a cu numele si dice ca au de talmacitoriu pre unu cehu cu numele Kaffka.

Unu altu comunicatul ni dà „Pesti Napló“ dela 27 Augustu:

In septaman'a trecuta au calatorit 50 oficieri rusesci prin Budapest'a cátro Serbi'a. Ei erá dejá pre cale, cându consululu turcescu audí de intemplare aducându-o la cunoscintia pré stimatului guvernului si cu ocazie acésta si politiei. Consululu turcescu reclama si ceru arestarea respectivilor, cari plecasera „eri“ din Budapest'a cátro Belgradu pre nava; dara capetă dela guvernulu ungurescu responsulu, ca „ieri“ n'au plecatu legionari rusesci din capital'a Ungariei si acésta erá adeverat, ca acei'a au plecatu de „alalta ieri.“ Ast-feliu urmă joculu cu espressiunile in Bud'a si consululu turcescu tacu.

Eri si alalta-eri sosi unu nou transportu. Consululu turcescu reclama

de nou si de asta data-nu inzedaru. Domnulu Ales. Thaisz luă pre eroii rusesci sub padi'a sea si le dede o loge gratuita in casarm'a politiana. Acum se plânsse si consulul rusescu. Elu ceru că pe bas'a paspôrtelor rusesci trupele voluntarie (medici, comercianti, restauratori etc., dara toti ómeni tineri cu habitu militariu; multi avéu pe de desuptu uniforma de soldatu, orduri, iér' in bagagi'a loru sabii, revolve, patrone, cum e datin'a la domnii oficieri) se pôta caletorî liberu. Politia nesciindu ce se faca, ceru indrumâri in ministeriulu de interne si primi dela despartiementulu politianu alu acestei unu ordinu scurtu sa lase pre soldatii rusesci sa caletorésca. Asiá se compromise dlulu Iekelfalussy pre sine si pre guvern. Consulul russescu triumfă asupr'a guvernului ungurescu.

Manifestări in favórea crestiniloru din Turcia.

(Fine.)

Preotulu Denton sustiene acesta propunere, dicendu ca guvernul Angliei a gresit incuragiandu amicitia nu a poporului serbu, ci a rasei imputinate a guvernantilor si ca prelungirea apesărei aru fi neiertata, chiaru déca aru contribui la marginirea Rusiei. Turcii se stingu treptati, si pentru alte cuvinte, si pentruca 'si omora copiii; ca déca Rusia are preponderantia asupr'a crestiniilor, acésta provine din gresielele politicei anglese; ca ori-ce învingere a Rusiei că protectore a crestinismului este celu mai mare triumfu alu seu. In fine afirma ca nu potu fi adeverate cele ce se dicu despre ferociitatea serbiloru, de óre-ce cunoscu pe archimandritulu care a luatu armele; si nici unu omu mai invetiati si mai piosu decâtul densulu n'a condus pâna acum armele Franciei seu Anglici.

D. Brodhurst propune că flot'a dela Besic'a se curme barbariele turcesci, pre cari le credea incetate dela resbelulu Crimeiei si sa se faca noui meetinguri chiaru in Hyde-Park, pentru că se pôta luă parte mille de lucratori cari n'au obligatiuni turcesci si sa se amintescă guvernului datorieie lui cătra umanitatea suferinda.

George Dozon. Propunu sa esprimă orórea ce simtimu in contr'a crudimiloru Turciei si sa indemnăm pe guvern sa cera incetarea acelor scene barbare. Cea mai mare parte a natiunei anglese desaproba politic'a misterioasa a diplomatilor. Noi ne-am luptat si amu platit pentru turci; turcii inse ne-au datu cu piciorulu, ne-au batjocorit, ne-au incelat, ne-au violat tratatul dela Parisu, care moralmente nu mai are taria nici pentru noi. Turculu promitea ca se va indreptă si va fi dreptu, dara s'a vediutu desmintiendo-se. Déca nu s'ară aduce nici o vindecare, aru trebuu sa imiteze cine-va pe Petru Erimitulu si sa proclame in tota Europ'a o nouă cruciada. Déca ne-amu luptă acum contr'a Rusiei, amu protege celu mai reu guvern de sub sôre. Crestinulu, cu cătu progreséza, cu atât se face mai pacinicu; cu cătu inse inaintéza musulmanulu, cu atât se face mai ferosu; religiunea crestina e primitorie de unu imensu progresu; religia mahomedana inse este cu neputintia a progresá, dupa cum voiesce anglulu. Acelu care marturiscesc in Christosu are dreptu de a fi protegiat contr'a barbarismului unei religiuni, care propaganda distrugerea ghiaurilor. Déca feimeile Angliei au posta, dupa cum se dice, sa se amestec in politica, sa declare acum ca nu se voru linisci pâna cându turcii nu voru fi goniti din Europ'a; seu credeti ca aru fi lucru ridiculu că feimeile europene sa constituie unu legamentu vastu că sa gonescă din Europ'a poligami'a haremului, si sa ia pe virginele bulgariloru sub protectia lor? Cu tôte acestea noi ceremu puru si simplu că

Anglia sa ptina capetu crudimiloru in contr'a femeilor si copiiloru inocenti si desarmati.

Stuart Poel. Studiandu unu tempu indelungatu Turcia de aprópe, sustieni ca rescól'a s'aru puté potolí printro' simpla fortia a politiei. S'au comis u nisce atrocitati infernale si nedescriptibile contr'a a mii de mii de barbatii, femei si copii desarmati. Conationaliloru nostri din Turcia trebuie sa le fia rusine astadi ca se numescu englesi. Basibozucii Portiei suntu nisce criminali, brigandi, condamnati, fugari; unu ministru sinceru alu Angliei trebuia sa dica divanului "nu mai intrebuintă armat'a neregulata, pentruca acésta prapadesce pre supusii tei contribuabili, invita si provoca arme rusesci"; iéra noi, suspendandu actiunea guvernului din St. Petersburg, nu putem impiedca natiunea rusa. Basibozucu insemnăza capu nebuntu, circasianu ori-ce e neonestu. Avemu putere, déca voim, sa desarmăm pe basibozuci; fia-care barbatu, fia-care femeia acésta trebuie sa aiba că destinatiune, că tienta a vietiei sele; déca vomu mai sustiene inse barbariele turcesci, vomu atrage asupr'a-ne judecat'a lui Ddieu si dispretilu omenirei.

Newins (catolicu) si-a esprimitu intristarea-i pentru ca romano-catolicii nu arata nici o simpatia cătra crestinii suferindi, iér' papalitatea apera pe fatia pre turci.

Trevitz. Permiteti-mi a face din esperintia distinctiunea intre circasianii si bulgari. Circasianii 'si vendu proprii loru copii in capitala si in provincii; vedui o femeia circasiana alergându dupa o trasura, care aducea unu copilu pré frumosu, care s'a vendutu de insusi tatalu lui unui bogatu otomanu. Vediui copii tare frumosi cumparati fiindu in capitala cu unu pretiu forte bagatelu. Intr'o provincia unu betrânu circasianu disputa trei dile pentru pretiu, iér' in cele de pe urma si-a vendutu pre fiu, pre fica si un'a din femeile lui cu pretiu de 18 lire. Bulgarii suntu linisciți, laboriosi, pacinici.

Frieman. Abusurile stapanirii turcesci si neisbând'a silintelor Europei au aprobatu ca cestiunea orientale nu se va resolvă definitivu, déca provincie robite nu-si voru luă drepturile de self-guvernamentu. Se reamintim aristocratiloru nostri ca celu mai bunu barbatu, intrându la ministeriulu de externe, se impedece de traditiunile positunei sele inalte. Se radicâmu o voce resunatore care se fia audita de tota Anglia si care se nimicăsa traditiunile politicei misteriose si obiceiul de a ascunde adeverulu. Alte-dati numai guvernul nu puté se afle de departe sciri nöue; astadi, prin telegrafe si drumuri de feru, poporele nu remânu in urm'a guvernelor. Creduta pre corespondentii diareloru mai multu de cătu pre ministrii cari arata adeverulu pe jumetate. Pre care din amendoi se credem? Pre d. Disraeli seu pe marturii oculari ai crudimiloru din Bulgaria? Caracterulu stapanirii turcesci (nu dicu guvern, pentru ca nu esista guvern) consta in acésta ca nu se pote indreptă, pâna ce va fi gonitu de totu. Cuventulu adeverului este simplu; cele ce vedem acum se intempla de 500 ani. Lordulu Derby numese eterna cestiunea Oriinteli, si in adeveru eterna va remâne, déca alti barbatii afara de Derby nu se voru insarcină cu resolvirea ei. Aceia negresit u arata cestiunea acésta că eterna, cari intielegu reu aventurile viteze si simtiemintele cele viue si tinere ale inimei, prin cari omulu se inalta la fapte de bravura.

Zadarnice au fostu zadarnice voru fi promisiunile turceiloru; zadarnice suntu mai dinainte si reformele loru; s'a pusu unu altu sultaniu in loculu celui vechiu; acesta nu se deosebesce intru nimic'a de acel'a care si-a deschis vinele cu fôrsecile. Murad n'a facutu nimic'a, nu face nimic'a, e in-

chis. Abdul seu Murad totu un'a e. Celu dintâi principiu alu Islamului este de a predomină cele-lalte relatiuni; pâna cându va avea târia principiul acesta, nu va incetă chinulu si apesarea celor-lalti. Unu popor crestinu, chiaru de aru fi celu mai reu, se civiliseaza treptat. Actualii bulgari, linisciți si muncitori, erau alte dâti rei că si turcii, căci erau rude cu turcii, cându au trecutu pentru prim'a ora in Europ'a si au devenitu rivali periculosi ai Bizantului. Pentru ce turcii au remasu selbatici, pre cându bulgarii s'au civilisat? Pentru ce turcii pâna astadi au remasu o rasa deosebita, pre cându bulgarii s'au fusionat si s'au assimilat cu slavii? Pentru ce nu s'au assimilat si turcii? Bulgarii au primitu crestinismulu si s'au arestatu accesibili la neindoiós'a inriurire a civilisatiunei crestine. Turcii din contra au remasu turci de religiune si de barbarismu. Nu vorbesu că superstitiosu seu fanaticu; marturisescu mai cu séma ca, in unele locuri, Islamul are o putere civilisatorie, in mijlocul Asiei barbare si in Afric'a. O natiune care se compune numai din mahomedani se guvernă forte bine; indata ce aru veni insa in contactu cu altele eterodocse, se incepe lucrarea diabolica si catastrofele ce vedem astazi in Bulgaria. Dis'a "de guvern reu" e pré dulce pentru o stapanire care nega ori-ce justitia si ecuitate, si este incarnarea a tot ce este injustu si impiu. Turcii nici odata n'a cautat a guvernă; crestinii n'au devenit supusi ai sei. Suzeranitatea aduce cu sine protectiune; densii insa n'au dobendit u nici odata nici o protectiune.

Contra unei asemenea stapaniri trebuia sa se faca revolutiuni in Serbia, in Cret'a, in Bosni'a, in Erzegovin'a. Ministrul lordu a disu ca insurgentii se lupta nu pentru reforme, ci pentru independentia; si pentru ce ore trebuia sa se lupte? Punendu-se din nou subt stapanirea Turciei, se voru resculă ierasi si astu-feliu cestineva va deveni eterna.

De prisosu suntu notele lui Andressy si consiliele cătra Póta; cestiunea orientului nu se va resolve, pâna cându otomanii voru domni preste crestini.

Edmund Wills. Cu alu cui concursu a ajunsu Turcia se aiba acum fortie pré bune pe uscatu si pe mare? Cu alu cui ajutoriu flot'a otomanu, stationându lângă flot'a anglesa, putu sa amenintie tiermurile elene? Anglia i-a acordat u bani; cu tôte acestea nu e uici unu englesu posesoru de obligatiuni otomane, ale cărei urechi si inima se nu se sfasia din caus'a tipetelor bulgariloru chinuiti. Ce totu strigâmu pentru gonirea turceiloru, cându noi insine i conservâmu in Europa? Se declarâmu dar' ca nici unu guvern, ori-care aru fi elu, nu va mai fi suferit, déca aru inrasni se mai acorde turceiloru de acum inainte celu mai micu ajutoriu fia materiale, fia moralu....

Dupa aceste cuventări, meetingulu a incuiintiatu in unanimitate o decisiune, prin care se recomenda guvernului se pastreze neutralitatea, dar' se apere si pe crestinii cari sufere pe nedreptu, depunendu-si tota silint'a pentru a dobândi autonomia raselor slave.

Varietati.

* * *Denumire.* La propunerea ministrului presidențial insarcinat cu conducea ministeriului de interne Măiestatea Sea c. r. si apostolica s'a induratu a radică prin prea inalt'a resolutiune dto Laxenburg 10 Augustu 1876 pre comitele supremu alu comitatului Crasso pre dlu G. Ivacicovicu, din postulu acesta si a denumit in locul seu pre Nic. Ujfalussy, comisariu reg. alu comitatului Szöreny lasan-

du-se in acésta cualitate, de comite supremu.

* * *Inscriintiare.* La scólele centrale romane gr. or. din Brasovu i.e. la gimnasiu, scól'a comerciala, reala si normala (primara) se incepe anulu scol. 1876/7 cu 1/13 Septembre. Inscrierile se facu din 30 Augustu pâna in 5 Septembre st. v. 1876 in orele 9—12 a. m.

Brasovu 15 Aug. st. v. 1876.
Directiunea scóleloru centrale romane gr. or.
cu deosebita stima
I. Mesiot'a,
Direct.

* * *Unitarii din Transilvania* in sinodulu din anulu acesta tenu tu la Arkos au alesu de episcopu pre Iosif Ferenz.

* * *Postalu.* Directiunea postală din Sabiu publica sub Nr. 5620 a. c. concursu la statiune de magistrul postal (postamester) in Ghirisiu (Gyéres, comitatul Turdei). Conditiunile sub cari se da acestu postu suntu contractu si depunerea unei catutiuni de 200 fl. in bani gat'a. Emolumentele anuali suntu: 400 fl. salariu, 60 fl. pausialu de cancelaria si 600 fl. de transportu. Petitiunile au a se adresă la directiunen ung. reg. postale din Sabiu in restempu de trei septamâni. Escrierea este datata din 30 Augustu a. c.

* * *Postalu.* Directiunea reg. ung. a postei din locu a dispusu ca pe tempulu concentratiunei sa se pote dă si primi epistole dela 8 diminetă pâna la 7 ore sér'a, iéra pachete dela 8 ore diminetă pâna la 6 ore sér'a.

* * *Palestină rediviva.* O foia hebreica "Hamagid" publica o corespondentia din London de cu-prinsul ca regimulu turcescu este aplecatu a cede numerosilor sei creditori evrei din Anglia o parte din Palestina. De alta parte se dice ca unu consorciu de jidovi englesi, francesi, si austriaci imbiu pe pôrta cu 8,000,000 punti Sterling pentru Palestina intréga.

* * *Scóla provisorie de cadeti* din Sabiu se transformă in "scóla de cadeti" pentru 200 de frecuentanti dela trupele pedestre. Acésta se intrunesc cu scól'a preparativa din Clusiu, carea din caus'a acésta se solva definitiv.

* * Cei din urma comitei supremi de natiunalitate româna. De diece ani incóce suntemu martorii delaturării successe a romanilor din functiunile statului, atâtua dela administratiune cătu si dela justitia. Procederea guvernului in objectulu delaturării successe a romanilor din oficie publice aru merită sa si o faca cineva de studiu seriosu, urmarindu-o prin tôte fazele si ilustrandu-o cu folosele (?) ce le aduce statului din tôte punctele de vedere. Destulu ca in administratiunea superioara remasese: in Transilvania, unu capitancu supremu, Alessandru Boatti elu, si in Ungaria banatiana, unu comite supremu, Georgiu I vacicovici, de natiunalitate romana. La reorganisare regimulu s'a curatit u de acesti'a. Acum in tota Ungaria, dela Pojona pâna la Poiana sarata, nu se mai afla nici unu romanu in fruntea vreunei jurisdictiuni. Dóra de ací inainte voru merge lucrurile bine!

* * *Reuniunea celariana* (pivniciana) din Clusiu a tramisu mai multe probe de vinu la Australi'a, cu scopu ca ierasi sa se retramita si in modulu acesta a se cercă tari' vinurilor transilvane. Mai multe soiuri de vinuri dela 1872, 1862, 1848 si 1834 si trei butelii de champanu din fabrica lui Mehrer din Clusiu s'au pachetat si in diu'a dela 9 Maiu 1875 s'au spedat u via Hamburg si London la Christchurch in Seeland'a nouă (Australi'a). Pachetul a trecutu de doué ori preste ecuatoru si pre aceiasi cale a sositu in 5 Augustu 1876 in Clusiu. A fostu dura aproape cinci-spră-dieci luni pe drumu.

Dupa ce s'a constatatu identitatea ladatiuei in care erau pachetate vinurile s'a desfacutu ladatiu si vinurile s'au aflatu preste asteptare in tota bunatatea loru. Scirea acest'a nu poate decat sa incuragieze cultur'a vinului in Transilvania.

* * Satele Archit'a si Mehlburg suntu incorporate la comitatul Odorheiului.

(†) Siarlot Fassy de Vörösmortu in numele ei alu sociului seu Mateiu Papp de Gridu, jude de tabl'a regia judecatorésca in pensiune; a filoru sei Mari'a si Emericu; mai incolo in numele sororilor sele; Luis'a Fassy maritata Ioanu Bársony si a pruncilor sei Stefanu, Aurelia, Irm'a, Ioanu, Luiz'a si Siarlot'a; Irm'a Fassy veduvita Iosifu Pataki si a fizelor ei Irm'a si Gabriel'a; Amalia Fassy, că si in numele la mai multe rudenii cu anim'a înfrânta anuncia mórtea Maicei si respective a Bunei: Maria Papp de Törökfalva vaduviye Ioanne Fassy, care in etate de 73 si a veduvie de 21 ani in debilitatile betrănetielor dupa impartasirea săntei cunincaturi in 30 August 1876 dimineti'a la 4 ore si-a datu sufletul in mâna creatorului.

Remasitiele ei pamentesci se voru petrece la odihn'a eterna dela locuint'a din strad'a Szt.-Craiu Nr. 256, in cimiteriulu bisericei gr. cat. Muresiu-Osiorhei in 1 Septembre a. c. la 3 ore dupa amédi. Fia-i tieran'a usiora.

Muresiu-Osiorhei, 30 Aug. 1876.

* * Ce distinciune va mai fi si acest'a! Consistoriulu metropolitan din Blaju publica in "Gaz. Transilvaniei" "Escreri de concursu" la stipendie, intre care unulu din fundatiunea ,lui Ioanu Gavrila Vajda de Soosmezö (Glodu) etc." Stipendiulu e de 60 fl. si concursulu pentru tineri ce frecuentéza scóle reali gimnasiie, academie, universitate este escrisu pana la 10 Septembrie st. n. Pana ací nu este nimic'a estraordinariu. Dara intre cele ce se se ceru dela concurrenti séu pententi se cere intre alte sa si documenteze ca suntu „de religiunea gr. catolica“ séu de „confesiunea gr. resaritena.“ Cu alte cuvinte, si din escrierea de concursu sa fia evident, ca cei „gr. catolici“ suntu mai buni la Ddieu, pentru-ca au „religiune“, pre-cându cei gr. resariteni suntu mai rei, pentru ca ei, dupa conceptulu consistoriului metr. de „religiunea“ gr. catolica din Blasiu, seracii, au numai confessiune. Ce siguru ca si stipendiulu se va dá celor ce au religiune, caci nu se va aruncá celor numai cu confessiune, cari si asiá, mână poimâne, ne avendu nici baremu pentru purgatoriu pasportu, séu alta carte de legitimatiune, că nisice netrebnici voru merge deadreptulu in iadu. — Noi amu rugá pre domnii, cari sciu distinge asiá de finu intre „religiune“ si „confessiune“ a se mai lasá de scolasticismii evului mediul si a-si trage sé'ma, ca déea ne vomu pune sa facem analise, vomu astă, ca greco-resaritenii au religiune si inca positiva, carea si are continuitatea dela inceputulu crestinismului; pre cându, asiá numitii greco-catolici, o nomenclatura, carea nu suferă critic'a sciintifica, nu suntu nici latini papisti in forma, nici gr. orientali in fondu. Dara dupa noi acest'a e o tema, carea se tiene de cestuiunile dejá superate.

* * Stipendii. In „Gaz. Tr.“ Nr. 64. se mai publica unu stipendiu Ramontiaianu de 315 fl., cinci stipendie Ramontiaiane de cete 63 fl. si unulu de 60 fl., la care au dreptu a concurge studentii dela universitate, technici, montanistici si silvanistici, fia concurrenti de „religiune“, séu de „confessiune“ greco-catol. séu greco-orientale, pana la 10 Septembre st. n.

Petitiunile se adresáza la consit. metr. din Blaju.

* * Unu remas. Doi oficieri unulu italiano si altulu polonu de natiunilitate, dela regimentulu de inf. Marele duce de Baden, nr. 50 (consta din români), s'au remasitu care sa ajunga mai curendu dela Mercurea la Sacel, cale de 19 kilometri ($2\frac{1}{2}$ miluri) pedestru pe drumulu tierei. Pentru controla ii a comitatul altu oficieru calare. Pretiul remasului nu se spune. La 5 ore 7 minute s'au pusu amendoi remasitorii in miscare. Prim locotenentulu R. (italianulu) a ajunsu in Sacel la 6 ore si 54 minute. Prim locotenentulu K. (polonulu) a ajunsu in Sacel la 7 ore si 26 minute, va se dica, cu 33 minute mai tardiu. Controlorulu a avutu acelui „bene“ din remas, ca elu fiindu oblegatul a platit 13 litre de vinu déca va perde K., a si trebuitu sa le plătesca. — Dealu-mintrea acei'asi doi oficieri se tienu de o trupa, carea este forte bine deprinsa in marsiuri. Trup'a din cestiune a plecatu marti in 29 Augustu la 6 ore dimineti'a din Sacel cátro Sabiu. Dela Cristianu incóce a manevratu, adjustata de resbelu, preste ogore, lvedi, gropi si prin paduri si cu toate aceste pre la 1 ora dupa media di, cându a sositu in Sabiu, nu s'a observat u ca aru fi obosita si n'a avutu nici baremu unu marodeur in urm'a sea. Prese totu putemu fi mândri cu feclorii nostri dela trupele pedestre concentrate aici, mai cu séma români, cându ii vedem u ca dupa strapatiele unei manevrări de o jumetate de din in arsitia cea mai mare, cându vinu a casa o calca de pare ca atunci au esitu din casarma.

* * Daeau umbla la petitu. Se vede ca dupa greau'a caletoria, ce o face dlu Daeauu prin lume vré sa ajunga la limanulu dorit u lângă o gingasia socia. Cum ea n'are gustu reu, nu mai poate fi nici o indoieala. Dara pentru a ajunge la limanulu dorit trebuie sa scoobore din regiunile, in cari petrece cu predilectiune si sa caute si elu pre jumetatea vietiei intre ómenii cari locuiesc multime la olalta. Spre scopulu acest'a, ni se scrie, s'a scoborit u intr'o comună din giurulu Sabiu si a cerutu recomandatiuni la case bune. Mâne, poimâne vomu ceti in vre-o foia óre care sub rubric'a: Hymen, ca dlu Dadianu si-a incredintiatu pre, séu s'a cununatu cu dr'a N. N., poftindule vietia fericita!

* * Iéerna in lunile de vara. In 25 Aug. st. n. a ninsu la Gastein cum se cade si neau'a de 1 urma pre stradele cetătiei si afara pre câmpuri a schimbătu priveliscea unei regiuni de véra, in cea a unei regiuni de iéerna. Iéerna acest'a, de si provisoria, a causat u păgube insemnate.

* * Pentru dd. invetiatori cari participa la cursulu supletoriu din Sighisior'a. Dlu profesoru dela institutulu nostru teologicu-pedagogicu din Sabiu, Dem. Comisia, va prelege de adi inainte in Sighisior'a despre obiecte interesante din agronomia, gradinaritu etc. Atragemu atentiunea dloru invetiatori asupra impregiurărei acestei'a, forte de mare insemnatate pentru densii si pentru instructiune.

* * Institutele de invetiamantu din Cislaitani'a in anulu 1875/6. In acestu anu au fostu in Cislaitani'a 67 institute mai inalte cu 1377 profesori si 15392 elevi. Intre aceste institute au fostu 6 universitati, 7 institute technice, 4 academii agronomice si montanistice, 4 academii comerciale, 1 academia de pictura si 45 seminarie teologice. Institute medie publice au fostu 299 cu 4705 profesori si 63490 elevi. Intre institutele medie au fostu 77 gimnasie complete, 15 gimnasie inferiore, 30 gimnasie reale fara clase gimnasiale superioare, 23 gimnasie reale cu clase gimnasiale superioare,

4 gimnasie reale cu clase superioare gimnasiale si reale, 5 gimnasie reale cu clase superioare reale, 55 scóle reale complete, 19 scóle reale inferioare, 42 institute pedagogice pentru invetiatori, 28 institute pedagogice pentru invetiatori, 1089 institute speciale publice si private cu 4099 profesori si 65669 elevi. Intre aceste institute au fostu 14 de mositu, 4 nautice, 47 comerciale, 186 industriale, 171 pentru pictura, musica etc. 69 pentru agronomia si forstaria, 6 montanistice, 68 limbistice, 20 de gimnastica, 169 pentru lucru muierescu, 335 alte scóle speciale. In fine au mai fostu 15,166 scóle popolare si civile cu 31,196 invetiatori si 2,134,683 scolari. Dintre scólele acestea se vinu pe Austri'a inferioara 1370, pe Austri'a superioara 501, pe Saliubea 161, pe Stiria 735, pe Carintia 325, pe Carniolia 261, pe Triestu si teritoriu 48, pe Goriti'a si Gradisc'a 221, pe Istri'a 145, pe Tirolu 1322, pe Vorarlberg 200, pe Bohemia 4500, pe Moravia 1968, pe Silesia 477, pe Galicia 2486, pe Bucovina 185, pe Dalmatia 261.

* * Castru (lagheru.) In dosulu casarme de artilleria, pre cämpulu celu vechiu de exercitii militare, se vedu de departe corturi albe in patru siruri, dintre cari unele mai mari, altele mai mici. In cele dintăiu este locu pentru 28 feclorii; in cele din urma pentru cete 2—8 feclorii. Corturile oficierilor se deosebescu numai prin arangamentele interne de celealte. Intr'aceste se afla patu de cämpu (de chingi) si inésa si cete doué scaune. Soldatii n'au alta mobila pentru somnu si comedisare de cătu asternutu de paie. Din cându in cându este dupa media di musica la carea curge o multime de ómeni si la carea se desfatéza si cei ce se preumbbla pre promenad'a de „sub arini“, carea in parte se afla in dosulu castrului.

Burs'a de Vien'a.

Din 21 Augustu (2 Sept.) 1876.

Metalicele 5%	66 65
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	70 40
Imprumutulu de statu din 1860 ...	111 55
Actumi de banca	855 —
Actumi de creditu	143 80
London	121 15
Obligationi de desdaunare Unguresci	75 50
" " Temisioren	73 50
" " Ardeleanesci	74 —
" " Croato-slavone	85 —
Argintu	101 50
Galbinu	5 85
Napoleonu d'auru (poli)	9 63 1/2
Valut'a noua imperiale germana ...	59 30

Nr. 519. Plen.

Concursu.

Venerabilulu sinodu archidiecanu din anulu 1875, a otarit, a se mai introduce in institutulu nostru teologicu-pedagogicu inca urmatorele studii: metodica, istoria patriei si universala, limb'a magiara si germana, geometria, constitutiunea patriei si gimnastica, si totu-odata a se inmultiti poterile didactice inca cu unu profesoru suplinte.

Deci pentru ocuparea acestui postu de profesoru suplentu cu salariu anualu de 800 fl., care va avea a propune toate séu partea cea mai mare din aceste studii, se escrie concursu cu terminulu pana la 15 Septembre a. c. vechiu.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si asterne la consistoriulu archidiecanu pana la diu'a numita suplicele loru instruite cu urmatorele documente:

- a.) Ca suntu greco-orientali;
- b.) Ca au absolvatu gimnasiulu si au depusu esamenulu de maturitate;
- c.) Ca au absolvatu cursulu pedagogico-teologicu la vre-o unu institutu gr. or. si

d.) Ca au absolvatu facultatea filosofica la vre-o universitate. Sibiul 14 Augustu, 1876.

Consistoriulu archid. greco-orientalu.

(2—3) ad Nr. 40. 1876.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunie de parochiu din comun'a Roscani, protopresbiteratulu Dobreni, se escrie prin acest'a din nou concursu cu terminulu pana la 29 Augustu st. v. a. c. in carea di se va tiené si alegerea.

Emolumentele suntu:

- Cuartiru naturalu cu gradina de 800 stâng. □.
- Portiune canonica 15 jug. 1022 stâng. □ aratoriu, 6 jug. 665 stâng. □ fenatiu.
- Dela 160 case cete 2 mesuri cucuruzu nesfârmatu, si stol'a usuata. Totóe aceste laolalta computate dau unu venit anualu de preste 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acest'a parochia au a-si asterne recursele loru instruite in sensulu statut. organ. la subserisulu pana la terminulu indicat, presentandu-se in vre-o Dumneaca la biserica, pentru de a-si areta desteritatea in cantările bisericesci si tipicu.

Dev'a in 15 Iuliu 1876.

Pentru comitetulu parochialu Ioanu Papiu, protopresb Devei si 3—3 adm. prot. Dobreni.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a a III-a Galatiu, in protopresbiteratulu Abrudului, se deschide concursu pana la 15 Sept. a. c.

Emolumentele suntu: tacsele stolari regulate dela 120 familii, cas'a parochiala cu o gradina de unu caru de cucuruzu, unu pamantu aratoriu de 8 cara cucuruzu, folosirea cimitirului că fenatiu, si cete un'a ferdela de cucuruzu dela fia-care numeru de casa.

Doritorii de a ocupă acesta parochia, au de a-si substerne concursele, — instruite conformu legei, — subserisulu, pana la terminulu mai susu prefisutu.

Dela oficiulu protopresbiterale, in contilegere cu comitetulu parochiale.

Abrudu in 12 Aug. 1876.

Ioanu Gallu m/p. protopresb. gr. or.

Concursu.

Devenindu vacantu unu postu de invetiatoriu la scol'a normala (primara) gr. or. româna gr. or. din Brasovu, se escrie pentru ocuparea lui concursu cu terminu pana la 10 Septembre a. c. st. vechiu.

Concurrentii se binevoiesca a se adresá cátro subscris'a eforia, alaturându petitiune, testimoniele despre portarea loru politica si morală, despre cuaificatiunea pedagogica-didactica si testimoniu din class'a gimnastica séu reala ultima ce va fi cercetat.

Salariulu anualu impreunatu cu acestu postu este in anulu primu alu servitiului de 300 fl. v. a. in urmatorii 2 ani cete 400 fl. iéra de ací inainte salariulu de invetiatoriu definitiv 500 fl. la care dupa servitiu de 10 ani se adauge decenaliele de 100 fl. si dupa 20 ani decenalie de 200 fl.

Pre lângă acestea mai au invetiatorii acestei scóle si dreptulu de pensiune.

Pedagogii cari au cercetat vre-o facultate voru fi preferiti.

Brasovu 10/22 Augustu 1876.

Eforia scóleloru centrale rom. ort. resaritene.

(2—3)